ÁRA 5 LEJ

Taxa postală plătită în numerar conf. aprob. Direcțiunea Generală P. T. T. Nr. 225.404—1939

VILÁGOSSÁG

KOLOZSVÁR, 1948 február 12, csütörtök | A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA | V. ÉVFOLYAM 35. szám

Válságosra fordult az athéni kormány helyzete

(...)

Minden hadifogoly rövidesen hazatér a moszkvai megegyezés szerint

Groza Péter, Gheorghiu-Dej a szovjet—román egyezmény jelentőségéről

BUKAREST. — A román kormányküldöttség, a hivatalos tárgyalások befejezése és a szovjet—román barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyujtási egyezmény megkötése után — *Groza* Péter miniszterelnök vezetésével — *szerdán délután 3 órakor Moszkvából visszaérkezett Bukarestbe.* A mogosoiai pályaudvaron a kormányküldöttséget a távollléte idejére a miniszterelnöki teendők elvégzésével megbizott *Savulescu* Traian földmüvelésügyi miniszter vezetésével a kormány itthonmaradt tagjai, a diplomáciai kar, a katonai nagyvezérkar, a különböző állami intézmények, a szakszervezetek képviselői, továbbá a fizikai és szellemi dolgozók hatalmas tömege fogadta nagy lelkesedéssel.

A pályaudvaron megjelent katonai diszszázad tisztelgése és a köztársasági himnusz elhangzása után a fogadáson megjelent hatalmas tömeg lelkes éljenzéssel üdvözölte a visszatért kormányküldöttség tagjait: *Groza* Péter miniszterelnököt, *Pauker* Anna külügyminisztert, *Radaceanu* Lotar munka- és társadalombiztositási minisztert, *Gheorghiu-Dej* ipar- és kereskedelemügyi minisztert, valamint *Kavtaradzet*, a Szovjetunió bukaresti nagykövetét és a többi hivatalos személyiségeket.

Az ünneplő közönség lelkes éljenzéssel, Sztálin, a Szovjetunió miniszterelnöke, a nemzetközi békemozgalom rendithetetlen vezére és a szovjet—román barátság s testvériség szakadatlan éltetésével ünnepelte a visszaérkezett kormányférfiakat.

Savulescu Traian földmüvelésügyi miniszter üdvözölte elsőnek a hazaérkezett kormányküldöttséget.

A béke szilárd alapja

— *A Moszkvában megkötött szerződés* — mondotta — *az igazság, a nemzeti függetlenség, a béke, a népek közötti barátság szilárd alapja és kifejezi a Szovjetunió és Románia népeinek a tartós békére és biztonságra irányuló vágyát,*

Az Országos Szakszervezeti Tanács nevében *Apostol* Gheorghe elnök a Román Népköztársaság dolgozói, a fizikai és szellemi munkásosztály nevében üdvözölte a kormányküldöttség tagjait.

— A munkásosztály — mondotta —, amely az elmult időkben a legnagyobb elnyomatást volt kénytelen elszenvedni, mert a Szovjetunióval való barátságot és együttműködést hirdette, ma örömmel állapithatja meg, hogy *Románia népeinek kivánsága beteljesedett.*

— *A román nép — élén a munkásosztállyal — rendithetetlenül folytatja harcát mindazok ellen, akik az ország határain belül vagy kivül szabadsága, nemzeti függetlensége ellen bármilyen támadást kisérelnének meg.*

Az összes hadifoglyok hazajönnek

Az üdvözlésekre *Groza* Péter miniszterelnök válaszolt. Leszegezte, hogy az a szerződés, amelyet Moszkvában Románia a Szovjetunióval megkötött, örök érvényü és ennek a szerződésnek a szelleméről eltérnie senkinek nem szabad. A fogadáson megjelent hatalmas tömeg lelkes éljenzése közben jelentette be, hogy a Moszkvában lefolytatott tárgyalások során *rendezték a Szovjetunióban még hadifogságban lévő romániai állampolgárok hazaszállitásának kérdését is.*

— *Még ebben az évben az összes romániai hadifoglyok hazatérnek a Szovjetunióból, családjuk, szeretteik körébe* — mondotta a miniszterelnök. Ezrek és ezrek fogadják lelkesedéssel a szovjet—román egyezményt, a béke megszilárditásának egyik jelentős alapkövét. Ez az egyezmény alapvetően különbözik az imperialista nagyhatalmak és a kis államok eddigi szerződéseitől, mert *a szovjet—román egyezményt a teljes nemzeti egyenjoguság alapelvén kötötték meg.* A szerződés a román nép részére a fejlődés és a népi demokrácia kiteljesedésének széleskörü távlatát nyitja meg.

A miniszterelnök nagy lelkesedéssel és tetszéssel fogadott beszédét után *Apostol* Gheorghe, az Országos Szakszervezeti Tanács elnöke mondott beszédet, amelyben utalt arra, hogy a moszkvai szerződés aláirásával *Románia megszilárditotta kapcsolatát a Szovjetunióval.* Románia határozott öntudattal halad tovább azon az uton, amelyen 1945 augusztus 23-a után indult el, az ország gazdasági helyreállitása és megujitása érdekében. *A szerződés a teljes állami egyenjoguság alapján jött létre* és ezért teljes elismerés és köszönet illeti meg a Szovjetuniót. Biztositja a szerződés a Román Népköztársaság és a Szovjetunió barátságának szilárdságát, Románia népeinek függetlenségét és szabadságát.

Utunk diadalmasan fog végződni

Gheorghiu-Dej ipar- és kereskedelemügyi miniszter beszédében megállapitotta, hogy a moszkvai egyezmény Románia népeiben a népi demokrácia megszilárditásának érzetét keltette, biztositotta a politikai, gazdasági és szociális fejlődést.

— Természeti kincsekben gazdag országunkban lehetőség van arra, hogy szép, gazdag országot teremtsünk és gazdasági, kulturális javakban egyaránt magasszinvonalu, boldog néppé váljunk. E boldogság felé igyekezünk mindnyájan és meggyőződésünk, hogy utunk diadalmasan fog végződni.

Az Országos Szakszervezeti Tanács — a moszkvai egyezmény aláirása alkalmából — üdvözlő táviratot küldött a miniszterelnökségnek, örömét fejezve ki Románia és a Szovjetunió baráti kapcsolatának megszilárditása felett.

Groza Péter miniszterelnök a Szovjetunió területének elhagyásakor üdvözlő táviratot intézett Sztalin miniszterelnökhöz, amelyben köszönetét fejezi ki a román kormányküldöttség moszkvai szivélyes fogadtatásáért. Emlékeztetett a táviratban arra, hogy a szovjet hadsereg szabaditotta fel Romániát a hitlerista járom alól. Románia a béke oldalára állott és magatartásával a béke támogatója lett.

Lázadás Franco ellen Spanyol-Marokkóban

Altalános sztrájkba kezdett a marokkói munkásság

KAIRÓ. — Egész Spanyol-Marokkóban *sulyos zavargások törtek ki a frankista hatóságokkal szemben. Tetuanban* ostromállapotot rendeltek el. A városban Franco falangista különitményei szállották meg az arab négyedeket, az iskolákat és középületeket. *Az egész város területen hatalmas tüntetések zajlottak le;* a marokkóiak és falangisták között véres összecsapásokra került sor. Ennek során tiz ember halt meg. A fasiszták száz arabot letartóztattak.

A lázadás amiatt tört ki, hogy a frankisták nem akarták beengedni az országba a marokkói felszabaditó mozgalom vezetőit.

A munkásság egész Spanyol-Marokkóban általános sztrájkba kezdett.

TITO:

Nem lesz háboru,

mert a népek békét akarnak

BELGRÁD. — A Tanjug hirügynökség jelenti: *Tito* miniszterelnök, aki résztvett a szerb népköztársaság rohambrigádosainak diszszemléjén, nagy beszédet tartott. Tito többek között ezeket mondotta:

— *Az idegen reakció a háborus pszihózis légkörében, amit megteremtett, igyekszik nehézségeket támasztani, hogy megrontsa erkölcsi erőnket, megakadályozzon bennünket a munkában.*

— De — mondotta emelt hangon — *nem fognak megfélemliteni. Ez az idegek háboruja. Mi azt mondjuk: nem lesz háboru, mert a népek nem akarják a háborut. A népek békét akarnak. Mi egyesült erőnkkel megvédelmezzük a békét.*

Két érdekes jelentés

Két egyszerü jelentést olvashatott minap a figyelmes ujságolvasó. Az egyik jelentés arról szólt, hogy Olaszország mai reakciós kormánya szerződést kötött az Egyesült Államokkal. Gazdasági szerződést, természetesen. A szerződés szerint a hihetetlenül nagy nyomorban levő Olaszország a Marshall-féle elgondolás szerint dollársegitséget kap.

A második jelentés is szerződéskötésről szól. Ezt Románia kötötte a hatalmas Szovjetunióval. Az ujjáépités lázában égő Románia kap nyersanyagot és vetőmagot eszerint a Szovjetuniótól. Látszat szerint tehát azonos dologról van szó.

A figyelmes olvasó azonban az egyszerü hirközlésből egyébről is tájékozódhatott. Az első hirt néhány mondat egészitette ki. Arról számoltak be e mondatok, hogy Olaszországban a szerződés megkötése után amerikai szakemberek azonnal néhány igen jelentős olasz gyár és üzem haladéktalan leállitására tettek javaslatot. Nincs szükség e gyárak müködésére — ugymond —, mert az amerikai mamutvállalatok majd bőséggel szállitanak ipari cikket Olaszországnak, Olaszország meg is vásárolhatja e cikkeket, hiszen Amerikától a szerződés értelmében komoly összegü dollársegitséget kap. Hogy mi történik a leállt olasz gyárak és üzemek munkásaival, alkalmazottaival? — majd csak ellesznek valahogy. A munkanélküliek száma Olaszországban e pillanatban mindössze 3 millió.

A másik hir szerint — amint fent emlitettük — Románia segitséget kap a Szovjetuniótól. Nem rubelt, s nem is dollárt, hanem vetőmagot, nyersvasat, krómércet, gyapotot, mezőgazdasági gépeket. Ez a jelentés után is állt még néhány mondat, amely lényegében körülbelül ezeket mondotta: 535 ezer kiló gömbacél a Malaxa-Müvek részére, 1330 kiló krómérc a Román Petroleumipar részére, félszázezer eke a román szövetkezetek utján a romániai földmüvesek részére, 3 millió kiló gyapot az ország textilgyárai részére.

Nem kell közgazdásznak és ipari szakértőnek lenni ahhoz, hogy felmérjük annak jelentőségét, mit jelent a Resicai Müvek részére érkezett gömbacél vagy a textilgyáraink részére küldött 3 millió kiló nyersgyapot. A félszázezer ekéről e pillanatban a mezőgazdasági munkálatok megkezdésének küszöbén ezuttal nem is teszünk emlitést. A nap-nap után érkező szovjet nyersanyag gyáraink, üzemeink hallatlan méretü többtermelését teszi lehetővé, ami közvetve az ország általános gazdasági szintjének emelkedését, az ujjáépités meggyorsitását, a munkáskezek számára pedig az állandó munkát és a nagyobb darab kenyeret jelenti.

A két jelentésből tehát ki-ki maga vonhatja le a tanulságot.

Sokan feltették a kérdést az utóbbi három esztendőben: miért ragaszkodunk a Szovjetunióval való barátsághoz és együttmüködéshez? Miért nem tájékozódunk a nagy technikai civilizációval rendelkező gazdag Nyugat felé is? Hát ezért. Azért, mert mi keleteurópai népek évtizedeken keresztül csak Nyugat felé tájékozódtunk. Csak tőlük vásároltunk, tőlük kaptunk autótól a szájharmonikáig mindent. Oda is adtunk mindent: az ország minden gazdagságát, a petroleumtól az aranyig, a buzától az egészségig. Az eredmény tudjuk, hogy mi volt. A teljes gazdasági nyomor, az elesettség, a szenvedés a dolgozók számára, s végső fokon a háboru.

Népköztársaságunk kormánya, a nép kormánya, mindannyiunk érdekében járt tehát Moszkvában, ahol kisállam létére is egyenlő félként tárgyalt és érte el eredményeit. Ezeknek az eredményeknek a birtokában bátran, magabizóan nézünk és nézhetünk a jövő felé. Füstölnek a gyárak, rövidesen megindulnak az ekék — a Szovjetunió segitségével épül az ország.

DAVID GYULA.

1 lej és kamata

Csákány s ecset egyformán munkaeszköz és mind a kettő közösséget szolgál. Mindkettő célja: szebbé s boldogabbá, mindig szebbé és mindig boldogabbá tenni az ember közös otthonát. Ezért nem lehet meglepő a példa, amelyről Nagybánya minap üzent. Nem meglepő, hiszen természetes az, ami történt. S mégis ünnepi örömet ébreszt, mert lám: oly temérdek természetellenes gátlás felett, gyümölcsöt is igérő szép virágba nyilt Nagybányán — mint nyílik tájainkon napról-napra sürübben s mindenütt — a természetes, szép emberi tett.

A nagybányai szaktanács az év elején úgy határozott, hogy minden tagját segíteni hívja az ötvenéves festőiskola anyagi terhének hordozásához. A szivesen fogadott felhívás eredményeként bányák s üzemek munkásai felajánlották 1—1 lejt az iskola költségeire. Ezer meg ezer kéz adakozott s a tett súlyát éppen ez oldja meg: a fegyelmezettség s a felelősség, mely a külön parányi összegek őszinte jószívvel vállalt adóját jelképként és értékként egyaránt tetemes kinccsé tette, szépítette.

A festőiskola vezetősége, a segítő készségre válaszolva, ugyanolyan jóakarattal felajánlotta maga segítségét: tanfolyamára ingyenes diákként meghívta a rajzolni kedvelő és tehetséges munkásifjakat, akiknek az oktatás mellett munkaeszközeit is felkínálta.

Íme: 1 lej és annak kamata, — csákány s ecset testvériesülése mindkettő — s bizvást valamennyiünk — hasznára és ünneplő örömére.

(h. j.)

Igy ünnepeljük Március 15-ét

A MNSz tájékoztató közleménye

BUKAREST. — A Magyar Népi Szövetség központi népművelési ügyosztálya körlevélben közölte a megyei MNSz szervezetek elnökeivel, hogy az idei március 15-i ünnepségeket a román és magyar barátság jegyében országszerte a Román-Magyar Társaság rendezi meg. A Magyar Népi Szövetség helyi szervezetei művészeinkkel, szinjátszó csoportjainkkal és dalárdáinkkal a Román-Magyar Társaság közös ünnepségeinek programjába illeszkednek bele.

A Román-Magyar Társaság bukaresti központja a március 15-i ünnepségek megrendezésére vonatkozólag nyomtatásban ad ki irányelveket és beszédszövegeket, valamint műsorterveket kulturanyagra.

Bukarestben a Román-Magyar Társaság március 14-én este rendez nagy ünnepséget, amelyen a fővárosi Román Opera és a Székely Szinház művészei, a hadsereg zenekara és a bukaresti MNSz énekkara szerepel. Az esten önálló számmal lép fel Petőfi szellemének hódolva a demokratikus zsidó ifjuság magyar művészcsoportja. Március 15-én a Román Operában rendezi a Román-Magyar Társaság hangversenyét, ahol Enescu román és Liszt Ferenc magyar szimfóniáját adják elő. Ugyancsak március 15-én este a Bukarestben márciusban szereplő Székely Szinház Katona József: „Bánk bán“ cimü darabját hozza szinpadra ünnepi előadásban.

Csak olyankor értékeljük igazán

*filharmónikus zenekarunk teljesítményét, ha olyan tapasztalt és komoly képességű karmester vezényli, mint a iasi-i **Antonin Ciolan**. Ilyenkor döbbenünk rá arra, hogy zenekari együttesünk komoly hangszer, melyen csak játszani kell tudni.*

***Beethovén** ötödik szimfóniáját régen nem hallottuk ilyen emberien tolmácsolni. Különösen a zárótétel uszott örömmámorban, az életigenlés csaknem kicsordult a helyesen értelmezett ritmusképletektől és az énekelniakarástól. Örömmámor, katonás rend és fegyelem jegyében játszták **Wagner** Mesterdalnokok nyitányát is. A karmester lendülete magával ragadta a zenekart.*

*A két bevált és agyonjátszott zenekari mű mellett a boldogság szigetét jelentette a közbeszurt **Mozart** Klarinétverseny, melyet ritkán lehet hallani, mert nem igen akad olyan készségű fuvós, aki a magánszólam eljátszására vállalkozna. A zenekar kiváló klarinétosa **Sonea**, mestere hangszerének és meg van a képessége is ahoz, hogy mozarti légkört tudjon teremteni. A két saroktétel nehézségeit könnyedén játszotta, míg az Adagio mélységeit és dalolókedvét bensőségesen tudta érzékeltetni. Megnyugtató, hogy a zenekar tagjai között olyan fuvósok ülnek, mint Senea. Szeretnők azonban a többi szólamvezető fuvóst is, mint szólistát hallani: különösen az oboást, fuvolást és fagótost, mert a klasszikus zeneirodalom sok lehetőséget tartogat képességeik bemutatására. Csak sajnálni tudjuk, hogy ilyen klarinétos mellett mint **Sonea** nem hallhatjuk Mozart és Brahms klarinétötöseit. Bizonyos, hogy Soneának szonátaest keretében is értékes sikere lenne. **Ciolan** mestert pedig gyakrabban kellene meghivni, mert zenekarunk fejlődése szempontjából munkája nagyértékű.*

LAKATOS ISTVÁN IMRE

Készül „Beszterce ostroma“

BUDAPEST. — A *„Beszterce ostroma“* cimü uj magyar film munkálatai gyorsan haladnak, közlik lapjelentések. A film díszletei kétszázezer forintba kerülnek. A filmben, melyet Mikszáth regényéből Hárs László és Békeffi István irt, harminc szerep van. Rendezője Keleti Márton.

UTUNK

uj számának főbb tartalma:

BÁNYAI LÁSZLÓ:
Sorsfordulatot hozott...

KISS GÉZA:
Polgári és népi demokrácia az igazságügy terén

NAGY ISTVÁN:
Az Első Székely Szövőgyárban

MÉLIUSZ JÓZSEF:
Vándorszinház Erdélyben

Versek, elbeszélések, vélemények.

A kolozsmegyei Szaktanács a szakszervezeti sajtóverseny győztese

KOLOZSVÁR. — A Szaktanács december 1-évrl versenyre hivta ki *Bihar, Arad* és *Temes megye* Szaktanácsait és ezek a kihivást el is fogadták.

A verseny célja a szakszervezeti sajtó üzemi levelezőhálózatának kiépitése és levelezőiskolák szervezése volt. A verseny január 21-én fejeződött be.

Az eredmény: a *„Szakszervezeti Élet“* és a *„Viața Sindicala“* szerkesztőiből, kiadóhivatalainak vezetőiből álló bizottság pontozás utján állapitotta meg és *győztesnek a kolozsvári Szaktanácsot nyilvánitotta.*

A verseny részletes eredménye a következő:

Kolozsvár 163 pont, Arad 95 pont, Temesvár 45 pont és Nagyvárad 18 pont.

A birálóbizottság megállapitotta, hogy a szakszervezeti sajtó országos versenyében, mely február 1-ével indult meg, az emlitett városok — igy Kolozsvár is — a verseny élcsapatok lesznek.

A „Dolgozó Nő“

legujabb számának bőséges anyagából megemlitjük Látó Anna, Földváry Julia, Déry Tibor, R. Berde Mária, Asztalos Ágnes, Marton Lili és Szilágyi András irásait. A lapot versek és rajzok szinesitik s az állandó rovatok ismeretterjesztő és tanácsadó anyaga teszi teljessé. Melléklete a „Kis pajtás“ méltán tarthat számot a gyermekek szeretetére.

S. Bábájevszkij:

Arancsillag lovagja

A „Molodájá Gvárdjá“ könyvkiadó nemrég jelentette meg a fiatal S. Bábájevszkij orosz iró „Az Arancsillag lovagja“ cimü könyvét, melyben a szerző a harctérről hazatérők életét irja meg.

A regény hőse, Szergej Tutarinov, fiatal hadnagy, aki hősiesen harcolt s háboru multán vissza tér a kolhozbeli régi életébe. Ő s társai a Vörös Hadsereg gyors előnyomulásának a lendületét átviszik otthoni munkájukba is, hogy mielőbb ujjáépülve lássák hazájukat.

A könyv felveti a kérdést: Van-e a győzelem után is hősiesség? A hétköznapi élet hősiessége? Tutarinov bebizonyitja, hogy van. A háboruból hazatérve, harcot kezd a falujában az egykedvüség, az aggodalmak, a lustaság, tétlenség ellen s az uj, jobb életért való munka küzdőterévé változtatja a falut.

A Bábájevszkij müve érdekes összehasonlitást kinál az első világháboru utáni „hazatérők“ életét tárgyaló számtalan regénnyel. Az összehasonlitásban Bábájevszkijnek a közösségért cselekvő hőse fölényes és vitathatatlan győztes.

A német kérdés az Arlus ülésén

KOLOZSVÁR. — Az ARLUS Tanulmányi Köre a politikai tagozat keretében és a Kör kiváló professzorainak és más tagjainak jelenlétében a kolozsvári szervezet székhelyén február 5-én tartotta meg ülését.

Crisan Titusz egyetemi előadó *„A német kérdés“*-ről beszélt. Rövid történeti ismertetés után, amelyben rámutatott arra, hogy ez a kérdés századok óta vészesen nyugtalanitja Európa gazdasági, politikai és társadalmi életét, az előádó elemezte a szövetségesek közti megállapodásoknak (Teherán, Jalta, Postdam) a német problémára vonatkozó záradékait és az ezeket állandóan megsértő angol—amerikai imperialisták és trösztök politikáját, amely Európa egyensulyát és a világbékét veszélyezteti.

Az ARLUS gazdasági tagozatának legközelebbi ülése február 19-én délután *6 órakor lesz.*

Pulkov a csillagászok „Mekkája“

A világ csillagászati fővárosa a Szovjetunióban van. Pulkov ennek a városnak a neve, amelyet az ég bolygóival foglalkozó tudományos világ a csillagászok „Mekkájá“-nak keresztelt el.

A városban lévő legtökéletesebb csillagászati müszerekkel, mérőeszközökkel felszerelt intézetek a hitlerista háboru ideje alatt elpusztultak. Ahol az eget kémlelő távcsövek fölé fiatal és öreg tudósok hajoltak, füstölgő romok maradtak csupán.

A felszabadulás után lázas gyorsasággal indult meg Pulkovo ujjáépitése és ennek eredményeképpen a közelmultban a szovjet rádió helyszini közvetitést adott a csillagászati fővárosból. Ennek során a csillagászati intézet vezetője, *Michajlov* tanár nyilatkozatában már arról számolt be, hogy a központi épület felépült és az intézet ismét bekapcsolódott a világ csillagászati állomásainak nemzetközi munkájába és megfigyeléseit rendszeresen közli a hasonló célt szolgáló külföldi intézeteket.

Komoly tudományos munka folyik az intézet minden osztályán és a szovjet tudósok egyre ujabb találmányokkal járulnak hozzá a csillagászati tudomány tökéletesebbé tételéhez. Igy többek között *Merkinov* tanár uj szinképelemző müszert szerkesztett, melynek nagy horderejét a külföldi tudományos körök is a legnagyobb érdeklődéssel és elismeréssel fogadták.

Előrehaladott kisérletek folynak ezenkivül a világür bolygóival kapcsolatos megfigyelések megkönnyitésére az ugynevezett rádióaktiv hullámok beiktatásával végrehajtott rendszerek tökéletesitésére is. A Szovjetunió csillagászati központjában, *Pulkovban* napról-napra uj felfedezések kel gyarapitják a tudományt és maholnap már ott fogunk tartani, hogy az egyszerü ember számára sem lesz ismeretlen a világür bolygóinak világa.

Visszatért a tél

Az idei január 4-én váratlanul beköszöntött tavaszi időjárás 33 nap után újólag téllesre fordult. A téli idő különösen a hegyvidékeken erős havazással és a hőmérséklet jelentős csökkenésével járt. Predeálon 10 fok, Felsőtömösön 8 fok, Brassóban pedig 5 fok a hideg.

A Bánságban, Olténiában és Erdély egyes részein bőségesen havazott. Hótakaró boritja az őszi és a kedvező időjárás egy hónapos tartama alatt elvégzett tavaszi vetéseket. Az időjáráskutató intézet jelenése szerint március 20-ig a hőmérséklet további csökkenése és havazás várható, olvadással és időközi enyhüléssel váltakozva.

„Széki lakodalom“

Szamosujváron és Désen

KOLOZSVÁR. — A székiek huszonöttagu népi tánccsoportja vasárnap este Szamosujváron, hétfőn este pedig Désen bemutatja az országban s azon tul is hires széki lakodalmat, a fonót, a fonóbeli szokásokat és népi táncokat.

A tánccsoport, amely a MNSz országos táncversenyén is részt vesz, Ungvári György és Krizsovánszky Lászlóné vezetésével rendezi meg szamosujvári és dési vendégszereplését, amelynek jövedelmét a széki gimnázium javára szánja.

Az Állami Magyar Szinház és Opera

közleményei

Ragyogó, érzelmes szárnyalásu muzsika, finom mese, sok meleg humorral jellemzi a színház legközelebbi felújítását Lehár „Friderika“ című daljátékát. Goethe a nagy költő diákéveiből meríti tárgyát a daljáték meséje, amely a halhatatlan poéta nagy szerelméről szól, amely a sesenheimi papkisasszonyhoz Friderika Brionhoz fűzte.

A színház kitünő szereposztásban, Osváth Richárd karnagy gondos zenei előkészítésében hozza ki a hangulatos daljátékot, amelyben a címszerepet Sallay Margit, Goethet a költőt pedig Ditrói Béla énekli. Egyed Joli, Benes Ilona, Sugár Jenő, Perényi János, Réthelyi Ödön játsszák a darab főbb szerepeit, de a kisebb szerepek is a legjobb kezekben vannak. „Friderika“ a pénteki bemutatón kívül szombaton és vasárnap este is műsoron van.

Ma, szerdán este Petrov remek szatirikus vígjátékát „A béke szigeté“-t játsza a színház. A kitűnő vígjáték szombaton délután a tanulóifjúság részére van műsoron, valamint vasárnap délután is megismétlik.

Csütörtökön este az évad nagy sikerű zenés vígjátéka „A három ember a hóban“ tölti ki a műsort.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZINHÁZ ÉS OPERA MUSORA:

Szerdán este fél 8 órakor: *A béke szigete.*

Csütörtökön este fél 8 órakor: *Három ember a hóban.*

ROMÁN NEMZETI SZINHÁZ ÉS OPERA MUSORA:

Február 10-én, szerdán este fél 8 órakor: *Parasztbecsület és Coppelia.* Előadás a munkásság részére.

Február 13-án, pénteken este fél 8 órakor: *Faust.*

KOLOZSVARI MOZIK MUSORA:

CAPITOL: *Szivembe zárlak.* Tino Rossi.

CORSO: *Leningrád gyermeke.* A legnagyobb és legszebb orosz dráma. *Kostika és Mitika.* Kétórás könnyfakasztó nevetés. Előadások kezdete 3, 6 és 9 órakor. Jön (február 20-án) a *Sport parádé.* A színes orosz filmek remeke.

FORUM. *Hegyek ölángokban.*

POPULÁR (volt Royal): *Angyal himon.* Főszereplők. Madeleine Sologne, Erich von Stroheim.

RIO: *Szerelmetes fiam.*

SELECT: *Kínick harca.* Román és magyar feliratok.

URANIA: *Tavaszi lángok.*

Válságosra fordult az athéni kormány helyzete

Rendkivüli intézkedéseket léptettek életbe

ATHÉN. — A görög szabadságharcos csapatok sorozatos győzelmei következtében az athéni kormány sorsa válságosra fordult. A legutolsó jelentések szerint a görög szabadságharcos csapatok tüzérsége északnyugati irányból Szaloniki kikötőjét 10 kilométer távolságról lövi.

Az Athéntől 18 kilométernyi távolságra megjelent görög szabadságharcos csapatok hirét az athéni kormány igyekezett megcáfolni, ugyanakkor azonban az egész város területére rendkivüli intézkedéseket léptettek életbe. Ezek az intézkedések, többek között, feljogositják a rendőrséget és karhatalmi szolgálatot, hogy éjjel-nappal házkutatást tarthasson, az utcai közlekedést leállithassa és a járműveket ellenőrizhesse és igénybevehesse.

Botrányosak a kolozsmegyei utak

Kezdődjék meg az ujjáépités!

MÓCS. — Kolozsmegye ugynevezett vicinális, vagy megyei utjai botrányosan elhanyagoltak. A mocsi, a sármási és részben az apahidai járásokon átvezető megyei uták az évek óta elhanyagolt utjavitások miatt a szokatlan enyhe téli időjárás következtében valósággal járhatatlanok.

Apahidától Mócs felé haladó megyei ut sártenger. A társasgépkocsiforgalom szinte lehetetlenné vált. A Mócs előtti és utáni utszakaszokon hatalmas gödrök akadályozzák a forgalmat. A szekerek által felszántott utak szántóföldekhez hasonlitanak. A gazdátlan mezei ösvény járhatóbb, mint a megyei utak, különösen a mócsi, sármási és apahidai járási utszakaszokon.

A mócsi járásban az utszakasz mellett mindenütt hosszu kősorok huzódnak. Arra szánták, hogy azzal az utat megjavitsák. A környező falvak vezetősége közmunkával már hónpok óta teljesitette kötelességét. Nagyon csodálkozunk, hogy az illetékes járások főszolgabirái a nagyon alkalmas enyhe időben, amikor a tavaszi munka még nem vette kezdetét, nem intézkednek, hogy a kavicsot el is teritsék és igy lehetővé tegyék a közlekedést ezeken az utakon is.

Az ujjáépitési harc az országban napról-napra lendülettel valósit meg hatalmas eredményeket. Ennek során Kolozsmegye is eredményeket mutatott, különösen a gáz kolozsvári bevezetésénél. A megye vezetőségének most arra kell törekednie, hogy ezeket a nagyon fontos utszakaszokat, amelyek három járás falvainak életét érintik, minél előbb megjavitsák. Kezdődjék meg a mócsi, sármási járásokban is az ujjáépités.

Megróttak

több középiskolát, mert nem készitették el idejében a következő pénzügyi évre a költségvetésüket.

Nem nagy dolog — mondja az ember s legyint hozzá —, hiszen csak késtek egy kicsit.

Valóban nem nagy dolog. De azért érdemes elgondolkozni felette. A megrótt iskolák között, román tannyelvüek mellett, akad jónéhány magyar iskola is. Akadnak tehát magyar iskolák, amelyek nem tartották sürgősnek idejében elvégezni kötelességüket, s csak instálás után küldték el költségvetésüket. Vajjon kik azok a személyek, akik számára nem volt fontos saját iskolájuk ügye? Vajjon kik voltak azok az emberek, tanárok vagy tanárnők, akik, amikor a Román Népköztársaság olyan lehetőséget nyujtott számukra demokratikus iskolahálózatunk kifejlesztésére, amiről csak a dicséret és lelkesedés hangján beszélhetünk, amikor demokratikus államunk, a teljes nemzeti jogegyenlőség érvényrejuttatása alapján, biztositotta számunkra a biztos állami fizetést, csak ugy immel-ámmal végzik a kötelességüket?

Ez a megróvás, ez az apröcska ügy, amit a világért sem akarunk felfujni, megmutatja, hogy a tunyaság, a munkahalogatás, a dolgok elhanyagolása is egyik eszköze a reakciónak. Annak a lappangó, szintváltó, bujkáló reakciónak, ami ellen következetesen és kitartóan kell küzdenünk.

Hinni akarjuk, hogy azok a tanárok, akik a hibát elkövették, egyszerüen csak hanyagok, vagy — mondjuk még enyhébben — feledékenyek voltak. De mégis a reakciót szolgálták azzal, hogy a Román Népköztársaság, a mi köztársaságunk első költségvetésének előkészitési munkájában, hacsak pillanatnyi zavart is, hacsak apröcska fennakadást is, okoztak. Ezentul jobban, többet, fokozottabb erőmegfeszitéssel kell dolgozniok. Tul kell szárnyalniok a többieket, hogy ezzel is bizonyitsák: a hiba csak egyszer történt meg és soha többé.

Ezt gondolják meg mindazok, akiket illet.

Köztársaságunk első aláirt törvényei

BUKAREST. — A Román Népköztársaság Ideiglenes Elnöksége több, a parlament részéről már megszavazott törvényt hagyott jóvá, illetve irt alá.

Aláirta a Krajovában létesitendő egyetem és mezőgazdasági akadémia törvényét, néhány személy megkegyelmezésre szóló előterjesztést, továbbá több megüresedett köztisztviselői állás és egyetemi tanári szék betöltésére vonatkozó előterjesztést.

Megkezdődött a verseny

Oriási lelkesedés a városok és falvak sajtónapjain

Naponta ezer számra kérik lapunkat a cselekvő magyarok

KOLOZSVÁR. — A Magyar Népi Szövetség központi sajtóbizottsága „Minden dolgozó magyar családnak demokrata ujságot" jelszóval sajtókampányt inditott a Magyar Népi Szövetség lapjai példányszámának emelésére.

A „Világosság" terjesztési területén versenyt hirdetett, amelynek feltételei értelmében Alsófehér megyében 200, Besztercenaszód megyében 500, Hunyad megyében 100, Kisküküllő megyében 100, Kolozs megyében 1500, Nagyküküllő megyében 50, Szeben megyében 50, Szilágy megyében 400, Szolnokdoboka megyében 300, Aranyostorda megyében 500 előfizetővel kivánja gyarapitani olvasótáborát a sajtóhónap folyamán.

A verseny feltételei még el sem jutottak a felsorolt megyék szervezeteihez, azok már megelőztek bennünket. Alsófehér és Szilágy megyék versenyeznek egymással, melyikük tud a sajtóhónap folyamán több uj előfizetőt szerezni a Magyar Népi Szövetség központi napilapjának, a „Világosság"-nak. Különösen Szilágy megyében vett nagy lendületet a szervezetek közötti vetélkedés.

A különböző helyi szervezetek távbeszélőn keresnek összeköttetést kiadóhivatalunkkal és az odaküldött példányszámok hatalmas növelését kérik.

Szilágysomlyó, Zilah, Tasnád és Kraszna versenyében eddig Tasnád vezet. A tasnádi Magyar Népi Szövetség szervezete egyedül annyi lappéldányt kér, mint amennyit a „Világosság" szerkesztősége által inditott verseny egész Szilágy megyére kitüzött. Alsófehér megyében Nagyenyed tünt ki.

Jellemző a szilágymegyei sajtóhónap és a „Világosság" által rendezett verseny lendületére, hogy a Magyar Népi Szövetség szilágymegyei szervezete február 14-re, szombatra Zilahra hivta meg a „Világosság" szerkesztőségét.

Örömmel teszünk eleget a zilahiak meghivásának. Az általuk kijelölt napon nagyszabásu sajtó- és irodalmi estet rendezünk Zilahon, magunkkal visszük az „Utunk" és a „Falvak Népe" munkatársait s elkisérnek bennünket a kolozsvári Állami Magyar Szinház és a Zeneművészeti Főiskola vezető művészei.

A Magyar Népi Szövetség központi sajtóosztályának a sajtóhónapra vonatkozó felhivása hatalmas megmozdulást váltott ki az összes MNSz-szervezetek körében. Kolozsváron kerületenkint rendeznek sajtónapot. Az elsőt a hidelvei kerületben tartják meg február 13-án, csütörtökön este, amelyen résztvesznek a „Világosság" szerkesztői, *Nagy* Elek a sajtó szerepéről tart előadást, *Székely Dávid* Gyula pedig külpolitikai beszámolót mond.

A sajtóhónap keretében megrendezett „Világosság" terjesztési verseny láza átterjedt lapunk árusitóira is. *Verdes* Julia, a lapárusitók bizalmija gyülésre hivta össze társait. Egyszerü, keresetlen szavakkal méltatta a sajtóhónap jelentőségét és felszólitotta a lapárusitókat, hogy ők is vegyék ki részüket a sajtóhónapból. Lelkesedéssel határozták el azt, hogy versenyre kelnek egymással, melyikük tud több „Világosság"-ot eladni.

Sok bizakodással és örömmel várjuk a népbirákat

— jelentette ki Matei kolozsvári törvényszéki elnök

KOLOZSVÁR. — Miniszteri rendelet értelmében február 10-én a kolozsvári törvényszék és az itélőtábla felfüggesztette működését. A szünet március 1-ig tart. A közbeeső időben az igazságügyi reform szellemében átszervezik a biróságokat, a tanácsokban helyet kapnak a népbirák.

A kérdéssel kapcsolatban felkerestük *Matei* Nicolae dr.-t, a kolozsvári törvényszék elnökét, aki az alábbiakat mondotta:

— A népbirák bevonása gyökeresen megváltoztatja a biróságok eddigi működését. Átállitjuk az igazságszolgáltatást. A szünetet a kérdés gyakorlati megvalositása tette indokolttá és szükségessé.

— A törvényszék és az itélőtábla 19 napig, a járásbiróságok február 20-tól kezdődően 9 napos szünetet tartanak.

— A szünet — folytatta — *nem jelenti a működés teljes felfüggesztését.* A február 10 és március 1 közötti időszakban továbbra is tárgyalni fogjuk az elartási és gyerektartási ügyeket, biztositások végrehajtását, végrehajtások betiltását, a vagyonzárlat ügyeket, a vagyonzárlat ellenmondásokat. A kereskedelmi természetü ügyek közül tovább tárgyaljuk a csődeljárásokat, s a csődeljárások ellen felszólalásokat. Tárgyaljuk tovább a közokiratok hitelesitését, az ideiglenes biztositási ügyeket és a szüneti időben tárgyalásra tüzött letartóztatásban lévő személyek ügyeit.

— Az összes további ügyeket hivatalból elhalasztjuk.

A népbirák bevonásával kapcsolatban Matei törvényszéki elnök kijelentette, hogy a hivatásos birói kar *sok bizakodással, örömmel és szeretettel várja bekapcsolódásukat az igazságszolgáltatásba.*

Itt irjuk meg, hogy a kolozsvári törvényszék mellett működő ügyészségen csökkentik az ügyészek létszámát. A nyolc ügyész közül három marad Kolozváron szolgálatban.

Togliatti a De Gasperri-kormány árulásáról

MILANÓ. — Az Olaszországban megindult választási hadjárat során *Nenni*, a szocialista párt vezetője beszédében megállapitotta, hogy a keresztény demokrata kormány a nyugati imperialista blokkba akarja belekényszeriteni Olaszországot.

Palmiro *Togliatti*, az Olasz Kommunista Párt főtitkára Pescarában mondott beszédében rámutatott arra, hogy az amerikai különitményeknek Triesztben, Tarentóban és Nápolyban való jelenléte, valamint az a tény, hogy az amerikai repülőerők rendszeresen használják az olasz repülőtereket, nem fér össze Olaszország nemzeti szuverénitásával és függetlenségével s *jele az áruló De Gasperri-kormány idegenbérenc magatartásának.* Harcra hivta fel Togliatti az olasz dolgozókat s leszegezte: az olasz dolgozó nép elszántan harcol egészen addig, amig el nem távolitja az ország éléről a népellenes elemeket.

Takáts Lajos miniszter előadása a romániai nemzetiségekről

BUKAREST. — A Román—Magyar Társaság előadássorozatában február 11-én, ma délután Bukarestben dr. Takáts Lajos nemzetiségi alminiszter előadást tart *„A nemzetiségek a demokratikus Romániában"* cimmel.

A nagy érdeklődéssel várt előadást szinvonalas müsor keretében tartják meg.

Nemzetközi sportbotrány a fővárosban!

Külföldre akarták szöktetni a legjobb román futballistákat

Őrizetbevették Marian, Perényi, Stanescu és Farkas ismert futballistákat és dr. Vizantit a volt „Carmen" vezetőjét

BUKAREST. — Botrányos, rendkivül bonyolult játékosvásárlási és külföldre való csábitási ügy foglalkoztatja a fővárosi sportköröket. Az ügynek egyébként rendőri vonatkozásai is vannak, mert a fővárosi rendőrség több közismert, élvonalbeli labdarugójátékost őrizetbe is vett.

A budapesti MTK labdarugócsapata romániai vendégszereplése alkalmával Székely László, a budapesti MTK intézője bizalmas tárgyalásokba bocsátkozott dr. Vizanti Raullal, — a reakciós és sportszerütlen magatartása miatt feloszlatott „CARMEN" labdarugó csapat vezetőjével. A tárgyalások arra irányultak, hogy 15 romániai, első élvonalbeli játékost különböző anyagi igéretekkel arra nyerjenek meg, hogy törvényellenesen külföldre távozzanak.

Székely László Magyarországra való visszautazása után a játékosvásárlási akciót dr. Vizanti Raul folytatta és sikerült is bizalmas megállapodást kötnie Stanescu Valentin (CFR), Farkas Gyula (Ciocanul), Petschovszki-Perényi József (ITA) és Marian Vasile (CFR) labdarugókkal, akiket rávett arra, hogy külföldre szökve, Olaszországban majd labdarugó csapatot alakitsanak.

Az emlitett játékosok fejenként 500 dollár előleget is kaptak.

A játékosokat vásárló és külföldre csábitó ügynökök — meg nem erősitett hirek szerint — több kolozsvári játékost is megkiséreltek megkörnyékezni, ezek azonban visszautasitották ajánlatalkat.

Az üggyel kapcsolatban a fővárosi rendőrség őrizetbe vette dr. Vizanti Rault, Stanescu Valentint, Farkas Gyulát, Petschovszki-Perényi Józsefet és Marian Vasilet. A további rendőri nyomozás fogja végérvényesen tisztázni, hogy az emlitetteken kivül még kik állanak ennek a rendkivül botrányos részletekben bővelkedő ügynek a hátterében.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

HIREK

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 19-11.
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR.
Előfizetési díj egy hónapra 120 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 100 lej. — Postacsekkszám: 40.625.

Szentimrei Jenő,

a kolozsvári Állami Magyar Szinház igazgatója tart előadást ma, február 11-én, szerdán délután 6 órakor a Magyar Népi Szövetség I. kerületének közművelődési előadássorozatában, a Farkas-utca 7 szám alatti székházban, „A romániai magyar színjátszás és annak feladata" címen.

Az előadáson, amely iránt széleskörű érdeklődés nyilvánul meg, közreműködnek a kolozsvári Állami Magyar Színház művészei is.

AZ ARLUS rendezésében csütörtökön, február 12-én délután 5 órakor a Diákház nagytermében Török Zoltán dr. egyetemi tanár magyar nyelven, Râpeanu Grigore vezető ügyész pedig románul a szovjet—román barátsági szerződésről tartanak előadást. Az előadást műsor követi. A belépés díjtalan.

A SZABÁSZATI TANFOLYAM, amelyet a Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezet indít, ma, február 10-én, szerdán kezdődik. A MNSz tagjai részére tandíjkedvezmény. A tanfolyamra még jelentkezni lehet a MNSz helyi szervezeténél, a Farkas-utca 7 szám alatti székházban 9 és 1, délután pedig 4 és 6 óra között.

KÉT ÉVI FOGHÁZRA ítélte a szatmári törvényszék Szemin János érmihályfalvi lakost, aki Magyarországról egy mázsa cukrot csempészett át és azt a feketepiacon értékesítette. Bűntársa, Nagy Sándor félévi elzárást kapott.

„A GYERMEK LELKI VILÁGA" címmel tartja meg előadását február 12-én, csütörtökön délután 5 órakor a Bolyai Tudományegyetem Szabadegyeteme előadássorozatában dr. Csögör Lajosné, a jog- és közgazdaságtudományi kar I. számu tantermében. A belépés díjtalan.

BOMBÁZÁSKOR NYOMORÉKKÁ SEBESÜLT, magárahagyatott, munkaképtelen asszony kéri lapunk utján a jószívű emberek támogatását. Kenyérkeresője, támogatója nincs. A bombaszilánkokozta sebei kiújultak, egyik keze pedig teljesen béna. Természetbeni és pénzadományokat szerkesztőségünk is továbbít F. Józsefnénak, Ovidiu-utca 9 címére, vagy közvetlenül hozzá juttatandó el.

FELHÍVÁS ERDÉLYI REPÜLŐGÉP-MODELLEZŐKHÖZ. Az Erdélyi Modellező Szövetség létesítése kérdésében, az eredményezett munka és a kapcsolatok felvétele érdekében, felkérik az erdélyi modellezőket, hogy levélben jelentkezzenek Garay Ákos ifjúsági elnök, Kolozsvár, Rákóczi-út 1 szám címén.

ARADI ORVOS ELŐADÁSA A KOLOZSVÁRI MAGYAR EGYETEMEN. Wiener Imre dr. aradi orvos, a Bolyai Tudományegyetem meghívására ötödször tartott előadást az orvostudományi karon. A legutóbbi előadása keretében a parainsulinkutatások legújabb eredményeit ismertette és a methil-alkohol mérgezés új gyógymódjáról számolt be.

AZ ERDÉLYI-MUZEUM EGYESÜLET természetudományi és matematikai szakosztálya február 13-án, pénteken délután 5 órakor szakülést tart a Bolyai Tudományegyetem általános és fizika-kémiai intézetének tantermében (Arany János-utca 11, II. emelet 219 számu terem). Vargha László dr. „A furánvegyületek átalakulásai", Fényes Imre dr. pedig „Kapcsolatok a klasszikus statisztika és a hullámmechanika között" címmel tart előadást, amelyre az érdeklődőket szívesen látják.

NAGYKÁROLYBAN is megalakul február 16-án a Román-Magyar Társaság fiókja, illetve helyi szervezete. A nagykárolyi Román—Magyar Társaság is tevékenyen kíván résztvenni a Románia és Magyarország, illetve a román és magyar nép testvéri és baráti kapcsolatának megszilárdításáért folyó munkában.

„Világosság"-jelmez nyerte a BEAC-bál jelmezversenyét

KOLOZSVÁR. — A Bolyai Egyetemi Atlétikai Club jelmezbálján Elekes Sárika nyerte meg a jelmezversenyt, aki öltetesen kidomborítva a sajtóhónap jelentőségét, „Világosság" jelmezbe öltözött. Ruhájára rá volt nyomtatva lapunk legfrissebb száma.

A második díjat Schilling Magda, a harmadikat Wolff Gabriella, míg a negyedik díjat Hubay Éva nyerték.

Kerékpárost gázolt az autóbusz

KOLOZSVÁR. — Hétfőn este a Dózsa György-utcán akart keresztül hajtani kerékpárján *Cozmiciu* Petre vasutas. Az arra haladó 634-es „Rapid" autóbusz kerekei alá került. A szerencsétlen ember mindkét lábán keresztülmentek az autóbusz kerekei és a mentők súlyos állapotban szállították a kórházba. Az autóbusz a gázolás után tovább hajtott. A baleset ügyében a rendőri vizsgálat megindult.

Minden délben „Világosság"-ot

A kolozsvári MNSz hírei:

KICSERÉLIK A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG TAGSÁGI KÖNYVEIT. A Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezete felhívja valamennyi tagjának figyelmét, hogy a tagsági könyveket az 1948. évre kicseréli. Kéri tagjait, hogy a tagsági könyvük kicserélésére munkanapokon 8 és 1, délután pedig 4 és 7 óra között a Farkas-utca 7 sz. alatti székházban Csibi Jolán pénztárosnőnél jelentkezzenek. Március 1.-e után a régi tagsági könyvek érvényüket vesztik. A tagdíjak beszedésével járó költségekre való tekintettel kérik a MNSz kolozsvári tagjait, hogy a tagdíjakat a Farkas-utca 7 alatti székházban levő pénztárnál személyesen fizessék be. — Hivatalos óra minden munkanap 8 és 1, délután pedig 4 és 7 óra között. Akik tagdíjukat nem személyesen, hanem a pénzbeszedők utján fizetik, 20 százalékos pénzbeszedői jutalékot kötelesek fizetni.

Február 11-én, szerdán délután 6 órakor az I. kerület közművelődési előadássorozatának negyedik előadása. *„A romániai színjátszás és annak feladata"* cimen előadást tart *Szentimrei* Jenő, a kolozsvári Állami Magyar Szinház igazgatója. Közreműködnek a szinház művészei.

Február 12-én, csütörtökön délután 6 órakor a III/2. kerület szervezői gyűlése a Páris (Pap)-utcai állami népiskolában.

A IV. kerület taggyűlése a hídelvei református egyházközség nagytermében (Horea-út és a Kálvin-utca sarok). Ismertetésre kerül a magyar sajtó és annak feladatai. — Résztvesznek a Világosság szerkesztői.

Este fél 8 órakor az V. kerület vezetőségi ülése a Tür István-utca 36 alatti kerületi székházban.

A „Világosság" a Te lapod!

Világosság-Sport

Rozeanu és Farkas Gizi a világbajnokságok elődöntőjében

LONDON. — Az asztalitenisz világbajnokság egyéni küzdelmei befejezéshez közelednek. A keddi versenynap újabb értékes romániai sportsikert hozott.

Rozeanu Angelica a női egyesben 3:0 arányban legyőzte Eliot angol versenyzőt és e győzelmével bekerült az elődöntőbe, ahol a magyarországi Farkas Gizi, az 1947 évi világbajnok lesz az ellenfele.

A második romániai versenyző, Kolozsváry Sári balszerencsés küzdelmet vívott és már az első mérkőzésén vereséget szenvedett Thomas nevű amerikai ellenfelétől.

A női párosban Rozeanu Angelica és az osztrák Pritzi 3:2 arányban győztek a csehszlovák Kettnerova—Depetricova páros ellen. A második fordulóban azonban az USA együttesétől 3:0 arányban vereséget szenvedtek.

A magyar versenyzők közül a női egyes bajnokság II. és III. fordulójában Farkas Gizi sorra verte összes ellenfeleit. A csehszlovák Fürstova ellen 3:0 arányban, az angol színekben versenyző Beregi Dóra ellen, akitől szombaton a csapatbajnokságok küzdelmei során vereséget szenvedett, szintén 3:0 arányban győzött.

A férfi egyéni versenyben a legnagyobb sikerrel Sidó szerepelt, aki eddig minden lejátszott mérkőzését megnyerte. A magyar Soós és az angol Heydon férfi páros kettős győzelmet ért el a keddi versenynapon.

Bukarest legjobb vívói Kolozsvárt

KOLOZSVÁR. — A BEAC és a Dermata rendezésében február 14-én, szombaton és 15-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel rendezik meg a Bukarest—Kolozsvár vívómérkőzést, a Bolyai Egyetem tornatermében az alábbi sorrendben:

Február 14-én, szombaton: *Bukarest válogatott—BEAC tőrcsapat.*

Hadsereg Bukarest—Dermata kardcsapat.

Február 15-én, vasárnap: *Bukarest női válogatott—Dermata női tőr-csapat.*

Bukarest válogatott—BEAC kardcsapat.

A bukaresti vívók péntek reggel érkeznek *Slavescu* ezredes, a FRS Román Vívószövetség elnökének és *Ionescu* Alexandru professzor, a szövetség titkárának vezetésével. Bukarest csapataiban több országos bajnok szerepel, akik különösen tőrben már komoly nemzetközi sikereket értek el és így olyan küzdelmekre van kilátás, amilyenek rég nem voltak Kolozsvárt. Elég megemlíteni *Marinescu* Niculae nevét, aki az Európa-bajnokságokon is döntőbe jutott. A kétnapos verseny iránt hatalmas érdeklődés nyilvánul meg, mert alkalma lesz Kolozsvár közönségének az egész Román Olimpiai Keretet munkában látni. A csapatösszeállítások a következők:

Bukarest. Női tőrcsapat: Prager Lili, (Godeanu) csapatkapitány. Dobrin Ioana (Cerc. Militar). Iordachescu (Gazelectra). Catalan Rita (Cerc. Militar).

Férfi tőrcsapat: Marinescu Niculae (Godeanu) csapatkapitány. Gallmir Aristide (Godeanu). Duvaz Niculae (Godeanu). Ilie Tudor (Cerc. Militar).

A Hadsereg kardcsapata a Dermata ellen: Predescu Titus őrnagy, csapatkapitány. Istrate Jack kapitány. Ciodarlie Constantin őrmester. Valcea Aurel őrmester.

Vasárnap Bukarest válogatottja vív a BEAC kardcsapat ellen. A válogatottat — a szombati formák alapján — *Slavescu* ezredes, a Vívó Szövetség elnöke a helyszínen állítja össze.

A BEAC és a Dermata csapatát a csütörtöki edzés után állítják össze. A versenyekre a kolozsvári vívók is felkészültek. Női tőrben egyelőre csak tanulni akarnak. A férfi tőrversenyben a bukaresti csapat biztos győzelme várható, kardcsapatban ellenben kolozsvári győzelmeket várunk.

Nagysiker előadás a Szovjetunió természeti szépségeiről és turistaéletéről

KOLOZSVÁR. — *Az Erdélyi Népi Kárpát Egyesületben* kitünően sikerült előadást tartott *Reschner* Gyula a Szovjetunió természeti szépségeiről és turista-életéről. Az előadó — aki az első világháborúban hét évet töltött Oroszországban — a szebbnél-szebb vetitettképek egész sorozatát mutatta be, melyek legnagyobb részét ő maga gyűjtötte össze annak idején. Szibériában, a Kaukázusban és a Szovjetunió több más vidékén.

A mindvégig lebilincselő előadás keretében számszerű adatokat sorolt fel arról, hogy a Szovjetunió milyen hatalmas összegeket áldozott a turistaság fejlesztésére és népszerűsítésére.

Az előadás végén *Dobrovici* Alexandra tangóharmónikán három orosz dalt játszott el, amelyek csak fokozták az előadás sikerét.

Az előadás érdekessége, valamint a vetitettképek szépsége olyan nagy sikert aratott a közönség körében, hogy az ENKE vezetősége elhatározta, hogy még a tél folyamán megismétli az előadást.

Hol kaphatók Kolozsváron a „Pronosport" toto-szelvények?

KOLOZSVÁR. — Romániában most rendszeresítették a „Pronosport"-ot, vagyis a labdarugómérkőzések eredményeire a találati versenyt. Népszerű sportnyelven a találati versenyt — a lóversenyfogadások totalizatör elnevezése után — *„toto"*-nak hívják.

Magyarországon már az elmult évben rendszeresítették az embersportban a találati versenyt, amelynek jövedelméből az olimpiai kiküldetés költségeit fedezik és a Budapesten megépítendő Olimpiai Stadion alapját is megteremtik.

A toto iránt Romániában is széleskörű érdeklődés nyilvánult meg már a február 8.-i, vasárnapi első versenynapon. Magyarországon az elmult vasárnap 694.270 szelvényt küldtek be, de csak egyetlen 12-es telitatlálat volt, amelynek szerencsés beküldője 347.135 forintot nyert. Kilences 11-es találattal egyenként 38.570 forintot nyertek, 124-en pedig 10-es találattal egyenként 2799 forintot.

A romániai első toto-napra beküldött szelvények elbírálása most van folyamatban. Az összeszámlálás során eddig csak azt állapitották meg, hogy mindössze egyetlen 11-es találatot feltüntető szelvényt küldtek be. A részletes eredményt — a szerencsés nyerők nevének és a nyereményösszegek feltüntetésével — a hivatalos elbírálás után közöljük.

A Nemzeti Bajnokság második tavaszi fordulójában a toto-szelvényen a következő mérkőzések szerepelnek:

1. Universitatea—Szabadság.
2. Juventus—Dermata.
3. FC Ploesti—CFR Kolozsvár.
4. UDR—CFR Bukarest.
5. RATA—Medgyesi MSC.
6. ITA—Jiul.
7. Ciocanul—Hadsereg.
8. CFR Temesvár—Unirea Tri[illegible]
9. Arzenal—FC Calarasi.
10. CFR Iasi—ARLUS Bacau
11. Sodronyipar—Phönix.
12. Elektrika—Politechnika T[illegible]vár.

A. CFR Brassó—Galvita CFR.
B. Danubiana Román—Politechnika Iasi.
C. Explosivii—CFR Piski.
D. Lugosi MSC—CFR Arad.

A február 15.-i toto-szelvényeket február 14-én, szombaton este 8 óráig kell leadni az Országos Népi Sportszervezet részéről kijelölt helyeken. Kolozsváron az Olimpia Sport Szabadság-tér 8., a CEC (Postatakarékpénztár) Szabadság téri fiókjánál és az Agitot Szabadság-tér 5 sz. alatti helyiségében. Egyes szelvények ára 5 lej, míg a benevezési, vagyis résztvételi díj 20 lej.

A versenyen résztvevők — mint már közöltük — a hazai csapat győzelme esetén 1-es, a vendégcsapat győzelme esetén 2-es számot, míg ha a mérkőzést döntetlennek jósolják x jelet írnak a toto-szelvényre.

Azok a mérkőzések, amelyek szombaton délután kerülnek lejátszásra, nem számítódnak be a toto-szelvénybe. Helyettük a szelvényen lévő pótmérkőzések eredményei veszik számításba.

Szemléltető számadatok a „Pronosport"-ról

A toto számos résztvevője több szelvénnyel igyekszik nyerési esélyeit növelni. Ebben az esetben a versenyt a számtani műveletek egész sorozata: a kombináció, variáció és permutáció egész sorozata tarkítja. Figyelembe veendő azonban, hogy ha valaki az összes lehetőségeket meg akarja játszani, *óriási tőkét kellene kockáztatnia.* Például ha valaki biztos nyerésre indulna és mind a 12 főmérkőzés eredményét eltalálni kívánná, úgy minden szelvényen a mérkőzés három lehetséges eredményét, tehát: a hazai csapat győzelmét, az eldöntetlent és a vendégcsapat győzelmét is meg kellene jósolnia. Ez azonban nem volna még elegendő, mert lehetséges, hogy valamelyik pótmérkőzés eredménye is beszámítódik a találati versenybe és ebben az esetben a vasárnaponként eldöntésre kerülő 16 mérkőzés három lehetséges eredményét kellene beküldenie, vagyis *összesen 42 millió 900 ezer 21 darab szelvényt.*

A több mint 42 millió találat szelvény nevezési díja pedig egy milliárd 72 millió 505 ezer 250 lejbe kerülne az illetőnek. Nem hisszük, hogy valaki is rendelkezzék ekkora tőkével, de még ha ez az óriási összeg rendelkezésére is állana, helyzete akkor is reménytelen volna. Még a leggyorsabb író embernek is 70 évre volna szüksége, hogy szakadatlan írással kitöltse a tömött 42 millió szelvényt. Érdekes matematikai tény: ha valaki 6 évvel korában elkezdene írni és éjjel nappal, megszakítás, pihenés, alvás, étkezés nélkül, csak a szelvényeket írná, 75 éves öreg aggastyán lenne, amíg a több mint 42 millió darab találati szelvény kitöltését befejezné, hogy egyetlen szelvényen egy találatot érjen el. De a szisztematikus munka mellett is fenyegethetné egy elkerülhetetlen emberi sors, hogy időközben meg is halhatna...

Sporthiradó

Ma: CFR közgyülés

KOLOZSVÁR. — A CFR szakszervezet Horea-utca 5 szám alatti helyiségében ma, szerdán délután 6 órakor tartja meg rendkívüli közgyülését a CFR Sport Egyesület. A közgyülést eredetileg hétfő estére hívták össze, de a közbejött akadályok miatt elmaradt.

A CFR és a Vasas vezetősége felhívja összes tagjait, hogy a ma esti közgyülésen teljes számban jelenjenek meg.

A KERÜLETI ASZTALITENISZ BAJNOKSÁGOK III. osztályu kerdelmelben az első Kurkó (Acélárugyár) lett. 2. Klein (Sanitas) [illegible] Balla (Acélárugyár) és Stan [illegible] versitatea).

CSEHSZLOVÁKIA ökölvivó válogatottja kedden este Debrecenben 12:4 arányban legyőzte Kelet-Magyarország válogatottját.

A KASSAI JEDNOTA labdarugó együttese kedden Miskolcon 2:1 arányban legyőzte az MTE egyesét.

A közegészségügyi hatóságok figyelmébe

A bánffyhunyadi kórház nem megakadályozza, hanem terjeszti a tifluszt

Segitséget kell nyujtani a város vezetőségének

BÁNFFYHUNYAD. — Ahogy lesünk a piactérről az állomás felé vezető utcán, kísérőnk *Simon* András polgármester megáll.

— Megérkeztünk — mondja.

Belépünk a kapun. Hosszú keskeny udvar. Jobbra az udvar hosszában az utcáig alacsony vályogház. Nyomortanya. A kiütéses tifusz egyik főfészke.

Az előszobának hiányzik az ajtaja. A szobából a betámasztott ajtó mögül füst és gyermeksírás hangja szűrődik ki. A velünk lévő orvos lábával belöki az ajtót. Nyomorúságos óduba érünk. Kilencen vannak benne. Egy asszony: az anya, rothadó szalmával megtöltött és piszkos rongyokkal letakart ágyon ül. Előtte az ablak alatt fenyőfából ácsolt asztal, rajta tükör. Az asszony fésülködik. Sűrüzi haját, s amit kisűrüz, lábosba öntött petróleumba dobja. Ránk néz, több figyelemre sem méltat. Az ablakkal szemben lévő sarokban apró dobkályha. Sír benne a nedves fa, s több füstöt mint meleget áraszt. A kályha tetején földszínű krumplipogácsa sül.

Riadt gyermekhad áll a kályha előtt. A legkisebb két éves lehet, a legnagyobb husz. Nyolcan vannak számszerint. Javarészük meztelen, ruhájuk nincsen.

A fal mellett ácsolt pad. Legényember van elnyulva rajta. Sovány, mint egy csontváz. Tegnap jött ki a kórházból. Négy hétig volt ott a fertőző osztályon. A családból még hatan vannak bent. *Mind kiütéses tifusszal.* A legnagyobb fiu is most jött ki. Amikor meghallja csodálkozásunkat, hogy egy családból nyolcan voltak betegek igy szól:

— Nem is sok, van olyan, ahonnan 12-en feküsznek egyszerre....

Simon András polgármester néhány szóval tájékoztat. Elmondja, hogy a járvány január elején ütötte fel a fejét. A város minden lehetőt elkövet meggátlására. Egészségügyi csoportokat szerveztek, amelyek *hetenként megáltogatják a veszélyeztetett területeket.* Azokat a családokat, ahol megbetegedés fordult elő. Megfelelő mennyiségű szappant osztottak szét, amit egyesek ahelyett, hogy tisztálkodásra használnának fel, eladtak. A város vezetősége burgonyát, hagymát, olajat és egyéb élelmiszert osztott szét a fertőzött családok között és utasitást adott nekik arra, hogy lakásaikat néhány napon át ne hagyják el, az utasitást nem tartják be. Szerte kóborolnak. Nincsen megfelelő személyzetük arra, hogy a fertőzött házak kapuja elé őrt állitsanak. Igy a rendőrség feladata lenne ez, a város kérte is segitségüket, de a rendőrfőnök még nem intézkedett.

Simon András polgármester minden lehetőt elkövet a járvány megfékezésére s bizik is abban, hogy nemsokára alábbhagy. De...

A városban hallottuk a következőket:

A városi kórházban nincsen minden a legnagyobb rendben. Foglalkoztunk már lapunkban a kórházban uralkodó tarthatatlan állapotokkal: megirtuk, hogy megengedhetetlenül piszkos, elhanyagolt. Elképzelhető, hogy most, a megnövekedett forgalom alatt, hogy megnövekedett a piszok is. A betegeket nem fürdetik meg beszállításukkor. Hajukat lenyirják ugyan, de a szőrzet többi részét nem. Ruhálkat csak elbocsátásukkor fertőtlenitik. Megtörténhetik az, hogy a tifuszgyanus beteg, de más betegségben szenvedő a kórházban kapja meg a tifuszt, mint ahogyan megtörtént az, hogy az ápolószemélyzet két tagja kiütéses tifuszt kapott.

Elbocsátásukkor sem fertőtlenitik kieléöitően a gyógyultan távozók ruháját.

Néhány nappal ezelőtt egy valkói beteget bocsátottak ki a kórházból. Még gyengélkedett. Nem akarta kitenni magát az út fáradalmainak. Megkérte *Simon* János Horea-út 93 szám alatti ismerősét, hogy néhány napra, amig megerősödik, fogadja be házába. Simon János eleget tett valkói ismerőse kérésének. Néhány nap mulva ő, 14 éves Erzsébet nevű kislánya és családjának még egy harmadik tagja kiütéses tifuszban megbetegedtek. A kislány belehalt a betegségbe. *Az orvosi vizsgálat megállapitotta, hogy a kórházból gyógyultan elbocsátott valkói ember ruhája tele volt fertőzött tetvekkel.*

Ime igy dolgozik a bánffyhunyadi kórház. Működésére már felhivtuk a megyei közegészségügyi felügyelőség figyelmét. Nem történt intézkedés.

Most az egészségügyi minisztérium figyelmébe ajánljuk a bánffyhunyadi kórházat, mert nem tűrhetjük lelketlen egészségkufárok garázdálkodását.

A dolgozó nép képezi Népköztársaságunk alapját. Dolgozó népünk egészsége, beteg dolgozóink felgyógyulása elsőrendü kérdés. Nem nézhetjük tétlenül népegészségünk elszabotálását.

(ék)

A csendes agylágyulás

jelei mutatkoznak azokon a hiresztelésekben, amelyeket félszájjal suttogva, bizalmas kacsintgatások közben szoktak továbbadogatni egyes uraságok. Egyes uraságok, akiknek — tegyük ezt hozzá — esztendők óta ez az egyetlen komoly foglalkozásuk. Az ember szinte megdöbben az elmegyengeségnek azon a mértékén, amiknek a jelei ezeken a vérszegény hirecskéken mutatkoznak. Szemenszedett csobaságok, a képtelenségek csimborasszói ezek, olyanok, amikre a hiresztelések meghallgatására hajlamos ingadozó, a világ dolgai között még mindig csetlő-botló kispolgár is csak legyint: „Szamárság!"

De vajjon igy állunk-e a viccekkel is? Határozottan nem! A reakciós vicc még mindig terjedezik, virágzik s ragad emberről emberre, mint a bojtorján. Az emberek nevetnek rajta, mert hát a vicc az csak vicc. De vajjon tényleg igy van-e? Nyilván nem. A vicc is lehet veszedelmes bomlasztóanyag s ezen a téren fokozottabban ébereknek kell lennünk. Mi magunk is hibázunk, mi magunk is tévedünk, amikor tovább adunk egy-egy ilyen reakciós viccet. Mi magunk is a reakció segitőtársává, szállásmalójává válunk, amikor — esetleg minden hátsó gondolat nélkül — de továbbadjuk a mérgező szellemü tréfát.

És ne higyje senki, hogy ez keménygalléros puritánkodás. A reakció, amely elbizakodottan a lehetőségét arra, hogy nyiltan felléphjen, mindenféle álutakat keres. Ha támadni már nem tud, akkor legalább a szellemet akarja megmérgezni. A demokratikus épitőmunkát — aminél szebbet, becsületesebbet, igazabbat még nem látott ez az ország — akarja kiviccelni, nevetségessé tenni. S mivel a tények cáfolhatatlanok, hiszen az épités, a nagyszerü munkaeredmények itt ágaskodnak mindannyiunk szeme előtt, mivel eltagadhatatlan, hogy nagyszerü fejlődés indult meg, legalább torzitani akar. Torzitani akar, hogy amit látunk, azt ne is lássuk olyan nagynak és nagyszerünek. Torzitani akar, hogyha már cáfolni nem tud, akkor legalább nevetségessé tegyen.

Vigyázzunk hát erre a beszüremkedő reakcióra. Állitsuk meg a viccelőket, leplezzük le őket, mutassuk ki, hol, miképpen s milyen szándék rejtőzik a viccelés mögött.

Ez nem a humorérzék hiányát jelenti, hanem becsületes demokrata öntudatot.

— yel —

Takaritsák meg

a vistai szövetkezetet az oda nem való elemektől!

MAGYARVISTA. — A falu gazdatársadalma, a szokatlan enyhe téli időben, minden percét a mezőgazdasági munkára szenteli. A kora reggel — épp ugy, mint nyáron, a legnagyobb munka idején — a mezőn találja.

— Az elmult mezőgazdasági csaták eredményei már a falvak áruellátásán is érezhető enyhülést hoztak. Minden falusi gazda, aki komolyan akarja az ország boldogságát és benne a földmüvesekét is, még fokozottabban kell, hogy kivegye részét ebből a mozgalomból — mondja Székely János ..., a helyi gazdakör uj elnöke. — Az elmult évekkel ellentétben, szövetkezetünk már hetente kap bakancsot, ruhaszövetet, árut és sok másegyebet, amiket eddig még egyáltalán nem kaptunk.

— A község lakói mindig támogatták a szövetkezeti eszmét — mondja András István csüke ügyvezető igazgató. — A két világháboru után az anyagilag megcsonkitott szövetkezetet a falu legnagyobb anyagi nehézségek ellenére talpraállitotta. Ma nem várnak mást, minthogy ez a szövetkezet valóban a nép és ne egyesek érdekét szolgálja.

Sajnos, a magyarvistai szövetkezet helyzete hasonló a presbitériuméval. Egyes nagygazdák az egyházat épp ugy, mint a szövetkezetet, kisajátitották. Nem engedték évek óta, hogy az valóban a népé legyen. Elfoglalták a vezetőségi helyeket és onnan még vasvillával sem lehetett kivetni.

Székely Márton jager 25 holdas gazda szövetkezeti elnök vezetése alatt ott sorakoznak fel Nagy Márton zsirós, Mátyás János tita, Mátyás János fruntya nagygazdák, akik egyben a vistai presbitérium tagjai is és akik faluszerte azt hirdetik, hogy a szövetkezet az övéké, mert ők tették naggyá. Dölyfösen kiabálják, hogy tiz üzletrészük van vagy még több is. Joguk van arra, hogy minden szövetkezeti áruból legelőször ők részesüljenek. Ez igy volt a bécsi döntés alatti időkben és igy van még ma is. A Kalákа Szövetkezetek kolozsvári ellenőrző csoportja pedig soha nem vonta felelősségre ezeket a népuzsorázókat, nem szólitották fel, hogy adják át helyüket másoknak is, akik valóban a nép érdekét szolgálják. Kolozs megyében vajjon még hány községben hasonló a helyzet?

Helyet a szegényeknek

Magyarvista népe végre, a felszabadulás harmadik évében megsokallta a nagygazdák uralmát a szövetkezetükben és a legutóbbi népgyülésen Szallos András, a vistai földmunkások szakszervezetének elnöke nyiltan követelte, hogy a régi, népnyuzó szövetkezeti vezetők mondjanak le és adják át helyüket azoknak a kis- és szegény gazdáknak, akiket eddig kizártak, de akik szivvel, lélekkel, nem a maguk dicsőségére és zsebére, hanem a közösség érdekében fognak dolgozni.

Jellemző a vistai szövetkezetben most uralkodó áporodott szellemre, hogy annak üzletvezetője, Oltean Márton a község által a Bolyai Egyetem szegénysorsu diákjainak gyüjtött máléllesztet, amelyet ő kellett, hogy átvegyen, még a mai napig sem számolta el. Részben eladta és részben magának tartotta meg.

Ilyen embereknek nincs helye demokratikus intézményeinkben. A falu demokratikus szervezetei vizsgálatot a vistai szövetkezet ügyében és távolitsák végre el mindazokat, akik akadályozzák a demokratikus szellem kifejlődését.

Bányász Albert.

61 ezer 525 hektárt kell bevetni ezen a tavaszon Kolozs megyében

Elkészült a vetési terv — munkára készülnek a dolgozók

KOLOZSVÁR. — A kolozsmegyei vetési munkálatokat irányitó bizottság hatalmas előkészületekbe kezdett. Az a cél, hogy a lehetőség szerint országos viszonylatban is a tavaszi mezőgazdasági versenyben a megye első helyre kerüljön. A bizottság a siker érdekében mozgósitotta a megye összes szakembereit, valamint a falvak földmüveseit. Nemsokára felhivást bocsájt ki, amelyben felkéri a városok és falvak ipari dolgozóit, hogy a mezőgazdasági munkálatok végrehajtásában vegyék ki részüket azzal, hogy a mezőgazdasági gépek és szerszámok kijavitásában segitségére lesznek a falusi mezőgazdasági dolgozóknak.

A kolozsvári mezőgazdasági kamara elkészitette a megye tavaszi mezőgazdasági tervét, amely szerint ebben az évben buzával 5736 hektárt, rozzsal 405, kukoricával 37.178, árpával 8129, zabbal 10.075 hektár szántóföldet vetnek be. Ennek alapján összesen tavaszi gabonával 61.525 hektár földterület kerül bevetésre a megyében. Takarmányvetéssel 6811 hektárt, napraforgóval 2929 hektárt, szójababbal 10, burgonyával 3158, babbal 505, hagymával 355, káposztával 380, különböző zöldségfélékkel 973 hektár területet vetnek be. Dinnyét az idén 150 hektár területen vetnek.

Textilnövények közül kenderrel 2032, mig lennel 200 hektár területet vetnek be. Cukorrépát az idén 661 hektár, mig dohányt 340 hektár területen vetnek. A dohány és cukorrépa vetésterület közel husz százalékkal haladja meg a mult évi vetésterületet.

Komoly előkészületeket tett a megyei vetési munkálatokat irányitó bizottság a vetőmagbeszerzés terén is. Mindezideig 10 vasuti kocsi tavaszi árpavetőmagot osztott szét az uj gazdák és saját vetőmaggal nem rendelkező gazdák között. Kolozsmegye földmüvesei részére a mezőgazdasági kamara két vasuti kocsi takarmánynövény vetőmagot is szétosztott.

A megyei bizottság utasitotta a községi vetési munkálatokat irányitó bizottságokat, hogy soron kivül irják össze azokat a gazdákat, akiknek tavászi buza vetőmagjuk van, valamint a mult évnyarán beszolgáltatott gabonamennyiségekből külön tárolják a tavaszi buzát is.

A megye területét szántási kerületekre osztották, amelyek március 20 és május 10 között kötelesek az előirányzott szántóföldterületeket megmüvelni. A mócsi és az apahidai járások március 20-tól kezdődően 12 napos első időszak alatt, az egeresi, borsai, kolozsvári és hidalmási járások március 25-től 15 napos időszak alatt, mig a kalotaszegi, gyalui és hunyadi járások április 1-től 20 napos időszak alatt kötelesek a buza, rozs, árpa, zab elvetéséhez szükséges földterületeket megmunkálni.

A tavaszi vetési munkálatoknak második időszakában a tengeri, lóhere, szójabab, burgonya, bab, kender elvetésére kerül a sor. Ez az időszak 15 napig tart. A harmadik időszakban csalamádét és késői takarmányféléket, káposztát, valamint dohányt vetnek.

Itt ujjuk meg, hogy a megye területén a tavaszi mezőgazdasági munkálatokba 63 traktor és közel 14 ezer ekésfogat vesz részt.

A megyei vetési munkálatokat irányitó bizottság intézkedett arról is, hogy a gyümölcsfákkal rendelkező gazdák azokat a tavasz folyamán megtisztitsák, kénporral és permezető szerekkel fertőtlenitsék. A mezőgazdasági kamara minden járásban *géppel felszerelt fertőtlenitő osztagokat küld ki,* amelyek segitségére lesznek a gazdáknak a gyümölcsfák tisztogatásában.

A népi kultura intézményei lesznek a királyi alapitványok

BUKAREST. — A képviselőház egyik legutóbbi ülésén *Patrascanu* Lucretiu igazságügyminiszter beterjesztette a királyi alapitványok megszüntetéséről szóló törvényjavaslatát.

Az alapitványokat a dolgozó nép érdekében és javára fogják a jövőben felhasználni és demokratikus kulturintézményekké alakitják át.

Olvasd, terjeszd, a „Világosság"-ot

Sokmilliós cigarettával haladták meg a termelési tervet a kolozsvári dohánygyár munkásai

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári dohánygyár öntudatos és szorgalmas munkássága — annak ellenére, hogy a gépek meglehetősen használtak — és a cserealkatrészek külföldről csak késve érkeztek meg — a többtermelési versenyben az élen halad.

A kolozsvári dohánygyár munkásai az elmult január hónapban a termelési tervben előirányzott 7 millió „Marnsesti" cigaretta helyett 7 millió 82.000 ilyen cigarettát, az előirányzott 17 millió „Nationale" cigaretta helyett 19 millió 365.000 darabot, a „Plugar" cigarettából pedig 6 millió darab helyett 27 millió 637 ezer darabot gyártottak és ezzel a csoportteljesitménnyel járultak hozzá a többtermeléshez.

A gyár dolgozóinak szociális érzését és politikai öntudatát bizonyitja, hogy minden jótékonycélu mozgalomban jelentős összeggel vették ki részüket, a görög szabadságharcosok segélyezésére pedig 60.000 lejt adományoztak.

Női nagygyűlésen választották meg bukaresti kiküldötteiket Szamos megye asszonyai

DÉS. — A városháza nagytermében tartották meg a romániai Demokrata Nők Egységes Szövetségének előkészitő nagygyűlését. Tizennyolcezer szamosmegyei nő képviseletében 150 kiküldött jelent meg, hogy megválassza kiküldötteit a bukaresti nagygyűlésre.

Dr. Buneané megnyitó beszéde után *Buzdugán* Anna, *Medgyesi* Erzsébet, *Czentye* Ilona és *Giurgiuta* Emilné szólaltak fel.

A gyűlésen megjelent *Neamtu* Gheorghe megyefőnök is, aki a megye lakosságának üdvözletét tolmácsolta a megjelenteknek.

A MNSz részéről *Vincze* Márton titkár tartott rövid politikai beszámolót, amelyben vázolta az utóbbi idők kül- és belpolitikai eseményeit.

A női nagygyűlésen megjelentek a demokratikus szervezetek és politikai pártok kiküldött képviselői is, akik valamennyien lelkesen üdvözölték a nagygyűlést.

Szűcs Margit képviselőnő a Demokrata Nők Egységes Szervezetének központi kiküldötte általános politikai beszámolójában részletesen kitért a nők szerepére a demokratikus társadalom munkájában.

— *Olyan társadalmat akarunk épiteni* — mondotta —, *ahol megszűnik egyik embernek, vagy nemzetnek a másiktól történő kizsákmányolása vagy elnyomatása.*

Boteanu Irina bethleni földműves asszony felszólalásában kiemelte azt, hogy *a falu asszonyai is részt kivánnak venni a demokratikus ujjáépitési munkában és együtt akarnak haladni a városok asszonyaival a román Népköztársaság felvirágoztatására.*

A nagygyűlés a bukaresti kongresszusra *Tuluk* Mariát, *Papiu* Liviát, *Nagy* Endrénét, *Alexandrescu* Cornéliát, *Ciocan* Máriát és *Botean* Irinát jelölte ki.

A nagygyűlés végül üdvözlő táviratot küldött a köztársaság elnökségének és Pauker Anna külügyminiszternek.

Fel kell bélyegezni az adófellebbezéseket

KOLOZSVÁR. — A polgármesteri hivatal pénzügyi osztálya felhivja azoknak az adófizetőknek a figyelmét, akik a városi adók és dijak kivetése ellen fellebbezést adtak be, hogy fellebbezésüket a hivatalos lap 1947 augusztus 22-én megjelent 193 bis számában közölt 11.82 minisztertanácsi napló rendelkezéseinek megfelelően kötelesek felbélyegezni.

A hivatkozott minisztertanácsi napló V. fejezetének 1. szakasza szerint az adófellebbezéseket 100 ezer lej értékig 60 lej, 101.000 lejen felül pedig minden 100.000 lej vagy annak töredéke után 40 lej bélyeggel kell ellátni és ezenkivül le kell róni a 2 százalékos arányos (proporcionális) adót is.

A törvényben előirt módon, tehát kellően fel nem bélyegzett fellebbezéseket a fellebbezési bizottság érdemi tárgyalás nélkül érvényteleneknek, semmiseknek tekinti.

A polgármesteri hivatal egyidejüleg felhivja az adófizetők figyelmét arra is, hogy a városi adókat és különböző dijakat — a pénzügyi rendtartás 187. szakasza értelmében — kizárólag a városi adóhivatal pénztárába lehet befizetni.

A pénzügyi osztály felkéri mindazokat, akik a városi adókat vagy dijakat a végrehajtók kezéhez fizették, hogy ellenőrizzék a városi adóhivatalnál: az átadott összegek rendeltetési helyükre jutottak-e?

Szolgáljon mintaképül

MÉRA. — A kolozsmegyei Méra község közigazgatási területéhez tartozik Andrásfalva, kis szórványfalu. Andrásfalvát románajku nép lakja, számuk csekély, s ennek következtében anyagi erejük is kicsi.

Régi hiányossága volt a községnek, hogy nem volt iskolája. Az andrásfalvi gyermekek hőségben és fagyban, porban és sárban Mérára kellett begyalogolniok, hogy ismerkedjenek a betüvel. Az andrásfalviak sokat törték a fejüket azon, miként lehetne a dolgon segiteni. Méra magyarjai, a Magyar Népi Szövetség keretei között foglalkoztak a kérdéssel. Megbeszéléseket folytattak, számoltak, a végén bejelentették az andrásfalviaknak: hozzájuttatják őket ahhoz, hogy iskolájuk legyen.

Bejelentették tervüket a mérai időközi bizottságnak, ahol nagy örömmel fogadták a MNSz kezdeményezését. 1947 novemberében összegyüjtötték az adományokat, akadt bőven önkéntes munkavállaló is.

Bizonyitéka ennek az, hogy néhány hét mulva az andrásfalvi apró gyermekeknek nem kell majd kilométereket gyalogolniok, hogy magukba szivják a tudást. A mérai Magyar Népi Szövetség kezdeményezését a maguk ügyévé tették a vármegyei és járási felettes hatóságok. *Bianu* Petre megyefőnök és *Ramboiu* Nicolae főszolgabiró, valamint a Román Kommunista Párt megyei szervezete minden támogatást megadtak ahhoz, hogy az iskola felépülhessen.

Ez megtörtént.

Szolgáljon mintaképül az együttélő népek történetében. Bizonyitja azt: a helyes uton járunk.

Épitjük az országot

NAGYVÁRAD: A szovjet román barátsági egyezmény megkötésének ünneplésére repülőgyüléseket tartottak az összes üzemekben. A gyüléseken a nagyváradi munkásság elhatározta, hogy a legméltóbb módon: munkával fogják megünnepelni a megkötött egyezményt. A „Carmen" cipőgyár munkásai öt napot áldoznak fel szabadságidejükből, hogy ingyenes munkával előre vigyék az ujjáépités ügyét. Az „Ortex" szövőgyár munkásai hat önkéntes munkanappal járulnak hozzá a hidak és utak ujjáépitéséhez és önkéntes munkájukkal segélykezet nyujtanak az uj villamos centrálé felépitéséhez, amely a Kőrös vizét használja fel erőforrásnak.

UDVARHELY: Önkéntes robotmunkával fogják megvalósitani ebben az évben Székelyudvarhely vidékének villamositását. Ugyanigy fogják megoldani a város viz- és csatornahálózatának megépitését is.

ARAD: Az ország 21 nagy gyapjufonódája között hazafias verseny indult. Az aradi ITA-gyár a január 19-én megkezdődött verseny első hetében az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium részéről előirt 48.750 kiló fonal helyett 67.517 kiló fonalat termelt. A második héten a tervet hatalmasan tulhaladta, a gyár munkásai 79.100 kiló fonalat állitottak elő.

Románia ládákat szállit a Szovjetunióba és Palesztinába

BUKAREST. — A brosteni és dornavatrai ládagyárak jelenleg félmillió darab csomagolóládát készitenek Palesztina részére és körülbelül 200.000 köbméter anyagot használnak fel a Szovjetunió részére megrendelt ládák elkészitéséhez. Szovjetunió és Palesztina a legjelentősebb vásárlói jelenleg a romániai ládagyáraknak.

Idegesen viselkedett — 800 brilliánst találtak zsebében

ARAD. — A Gazdasági Ellenőrző Szerv emberei csütörtökön reggel az ujaradi hidnál feltartóztattak egy temesvári rendszámu autót és annak utasait igazolásra szólitották fel. Az egyik utas okmányokat igyekezett eltüntetni, amit azonban az ellenőrök megakadályoztak. A gyanussá vált kocsit átkutatták, majd az állambiztonsági hivatalhoz vitték.

Itt megállapitották, hogy az utasok közt van *Izvoreanu* Avram dusgazdag bacaui posztógyáros és utitársa, *Kommer* Adalbert. *Személyi motozásuk alkalmával nagymennyiségü aranyat, 800 darab brilliánst és nagyösszegü valutát találtak náluk.*

Beismerték, hogy Tornyánál át akartak szökni a határon, de nem sikerült átjutniok és igy Temesváron keresztül vissza akartak térni Bukarestbe.

Az ügyben a vizsgálat tovább folyik. A két gyárost őrizetbe vették.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Állástkeresőknek szavankint 2 lej. Cim a kiadóban és jeligés hirdetéseknél 10 lej pótdij fizetendő. *Házasság-levelezés* szavankint 6 lej. *Szövegbirdetés* szavankint 6 lej. *Közgazdasági birdetés* szavankint 8 lej. *Keretes birdetések* négyzetcentiméterenkint 5—6—7 lej. *Nyiltér* szavankint 12 lej.

ADÁS-VÉTEL

100-AS motorkerékpár eladó. Érdeklődni: Danton-utca 1 sz., gyógyszertár. (Rákóczi negyed.) 80

HÁLÓSZOBÁK, konyhaberendezések és egyéb butordarabok, minden elfogadható áron eladók. Kossuth Lajos-utca 32, butorraktár. 188

FÜRDŐBERENDEZÉS és porcellán mozsdó, csempe kályha eladó. Cim 6 Martie No 7. Bodegában. 197

ELADÓ 3×4 méteres perzsaszőnyeg. Cim a kiadóban. 213

ELADÓ varrógép, modern konyhabutor, vaságy, konzoltükör, zongoraszék. Rákóczi-út 20. 240

PRIMA gyermekkocsi, mély, félárban eladó. Dózsa György-út 7. 220

100-AS vagy 125-ös motordefektes DKV-t veszek. Ajánlatot Malinovszki-tér 1 fodrász üzletbe. 231

ARAGÁZ tartályt keresek megvételre. Malom-utca 32. I. emelet. Ugyanott rézüst eladó. 234

ELADÓ modern nagy iróasztal és könyvszekrény. Petőfi-utca 29. 228

EGY modern söber fotel eladó. Cim: Str. Molotov (volt Reg. Maria) 38, III. em. 13 ajtó. 222

ELADÓ egy 500-as Zündop oldalkosaras motorkerékpár. Mănăştur No 13. 223

ZOMÁNCOZOTT, előmelegitős fürdőkád eladó 16.000 lejért. Gavrilovici. Motilor No. 14, emelet. 226

PÁRNA-, paplanhuzatok, ágyterítő, 6 és 12 személyes damaszt abroszok, türölközők, csillár, belgatükör, olcsón eladók. Horea-út 58. 243

ELADÓ 1070 mm-es „MÁV" cséplőszekrény teljes szijazattal, „Fordson" traktorral 200.000 lej. 930 mm-es „MÁV" cséplőszekrény teljes szijazattal 120.000 lej. „Fordson" traktorok 70.000 lej. 10/20 HP. „International" traktor 110.000 lej. — 22/28 HP. „Lanz" nyersolajtraktor (hütő nélküli) 150.000 lej. Balogh Antal gépügynöksége, Arad, Bulevardul Regele Ferdinand 65. 233

EGY jókarban levő modern mikroszkópot megvételre keresek. Mortin, Cosbuc-utca 6. 236

OLCSÓN eladó szép torontáli gyapjuszőnyeg 280×185. Str. Traian 9. Lászlóné. 237

INGATLAN-LAKÁS

KÉT szoba rendelőnek vagy irodának alkalmas, központban átadó. „Központ" jeligére a kiadóban. 230

ELADÓ 1000 m² telek egy vagy két parcellában. Partizán-út 72 sz. alatt. Érdeklődni a Bolyai Tudományegyetem Diákvédő Hivatalánál, Bástya-utca 15. Telefon 26—69. 210

MALOMBÉRLET, villanyerőre berendezhető két köves parasztmalom Gyulafehérvárt előnyös feltételek mellett bérbeadó. Érdeklődni lehet róm. kat. püspökségsél, Gyulafehérvár. F

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, központban, konyhahasználattal kiadó. Cim a kiadóban. 221

KERESEK szoba-konyhás lakást, belvárosi szobát adok érte, lehet külvárosban is. Cim a kiadóban. 224

SÜRGŐSEN keresek megvételre 2 vagy 3 szobás, lehetőleg komfortos kertes családi házat, vagy öröklakást belvárosban vagy közelében, azonnal beköltözhetőt. Cimeket: Vulcan irodában, Str. Molotov 24. (Deák Ferenc-utca.) 225

ÁLLÁST KERES

EGYEDÜL álló nő bármilyen állást keres, gyermek mellé is, vagy mindenesnek. Cim a kiadóban.

ÁLLÁST KAPHAT

FŐZNI tudó mindenes leányt keresek február 15-re. Dr. Spitzer Str. Jászai 1. (Erzsébet-híd mellett)

15-ÉRE KERESEK megbizható perfektül főzni tudó mindenest, lehet középkoru is. Csak minden iratokkal rendelkező személyek jelentkezzenek „Esquire" üzletben, Dózsa György-utca 1.

KOSZTHORDÁSRA megbizható személyt keresek. Str. Dacia 4, ajtó 5.

BIZONYITVÁNYOKKAL rendelkező, főzni tudó mindenest felvesz Barna Dénes, Mikes-utca 22.

JOBB nőt, aki perfekt főz, háztartásom vezetésére keresek. Jelentkezni 1—3 között. Cim a kiadóban.

ÜGYES müvelt személyeknek keresett lehetőség: UHU, Molotov-utca 34 szám.

KÜLÖNFÉLÉK

JÓL bevezetett, elsőrangu korlattal rendelkező utazó megbizást vállal egész Erdély területére. „Komoly cikkek" jeligére értesitést a kiadóba kérek.

MAGYARORSZÁGRA vagontételt keresek sürgősen. Malinovszki-tér 7 szám, délután 4—6-ig, 2. ajtó.

Szeplős Foltos Ráncos? Arcbőrét tökéletesen megszépíti Kozmetika Dr. Jeszenszkyné Bethlen-utca 16.

A SELECT mozgóban az évad legizgalmasabb szovjet kémfilmje Kémek harca Román-magyar feliratok!

Szoba (konyha előszobás), kettő szoba konyha előszobás lakást keres házaspár Lakáscseréket közvetit UHU közvetitő iroda Molotov-utca 34 szám (volt Deák Ferenc-utca)

CAPITOL mozgó! Ma premier! TINO ROSSI a világhirü tenorista legnagyobb sikerü filmje Szivembe zártak megható szerelmi történet. SAINT GRANIER, MILA PARELY Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor

AGITOT?

Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Kolozsvár — No. 22. Fasc. ind. Cluj.